

Okruhy ke státní bakalářské zkoušce:

Speciální pedagogika znevýhodněného člověka s kombinovaným postižením

1. a) Definice pojmu „člověk s kombinovaným postižením“, vývoj pojmu „kombinované postižení“, současné pojetí osob s kombinovaným postižením, speciálně pedagogická podpora.
b) Vzdělávání žáků s kombinovaným postižením. Definice MŠMT. Speciální vzdělávání. Cíl, úkoly a principy edukace jedinců s více vadami.
2. a) Možnosti budování komunikace u dětí s kombinovaným postižením.
b) Komunikační techniky u osob se získaným kombinovaným postižením. Vytváření komunikačního profilu.
3. a) Speciálně pedagogická diagnostika dětí s kombinovaným postižením – odborníci podílející se na speciálně pedagogické diagnostice, cíl, metody, význam speciálně pedagogické diagnostiky u dětí s kombinovaným postižením.
b) Intervenční opatření, sestavení IVP.
4. a) Etiologické faktory předikující kombinované postižení. Diagnózy, které predikují výskyt kombinovaného postižení – chromozomální aberace, poruchy metabolismu, poruchy endokrinního systému.
b) Multidisciplinární systém podpory osob s kombinovaným postižením.
5. a) Systém péče a podpory osob s kombinovaným postižením od raného věku po stáří.
b) Role speciálního pedagoga v rámci podpory a terapií od dětství po stáří.
6. a) Specifika v jednotlivých oblastech rané výchovy dítěte s kombinovaným postižením - rozvoj sluchu, hmatu, zraku, čichu, chuti, pohybu, kinestetické počítky, kinematické pohyby.
b) Metoda aktivního učení Lilli Nielsen.
7. a) Problematika kombinovaných vad s koincencí příznaků postižení zraku. Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení.
b) Zrková podpora u multihandicapovaných dětí. Podpora jednotlivých zrkových funkcí.
8. a) Problematika kombinovaných vad s koincencí příznaků postižení sluchu.
b) Diagnostika a budování komunikace dětí se sluchovým a kombinovaným postižením.
9. a) Problematika osob hluchoslepých – definice, etiologie, komunikace. Edukace osob s hluchoslepotou.
d) Diagnostika osob s hluchoslepotou. Organizace hájící zájmy hluchoslepých. Problematika osob později osleplých.
10. a) Problematika kombinovaných vad s koincencí příznaků tělesného postižení.
b) Polohování, podpora lezení a stimulace v oblasti hrubé motoriky aj.
11. a) Bazální stimulace ve speciálně pedagogické praxi.
b) Facilitace a uplatnění facilitačních technik ve speciálně pedagogické praxi.

12. a) Zdravotní oslabení – infekční nemoci, záchvatovitá onemocnění. Problematika příjmu potravy a sebeobsluhy u osob s kombinovaným postižením.

b) Sebepoškozování, zneužívání a jedinec s kombinovaným postižením.

13. a) Problematika kombinovaných vad s koincencí příznaků postižení řeči.

b) Diagnostika, budování komunikace a vzdělávání osob s řečovým a kombinovaným postižením.

Literatura:

FRIEDLOVÁ, K. Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči, 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1314-4.

JANKOVSKÝ, J. Ucelená rehabilitace dětí s tělesným a kombinovaným postižením: somatopedická a psychologická východiska. Praha: TRITON, 2001. ISBN: 80-7584-192-7.

LUDÍKOVÁ, L. Kombinované vady Olomouc, 2005. ISBN 80-244-1154-7.

LUDÍKOVÁ, L. Vzdělávání hluchoslepých 1. Praha: Scientia, 2000. ISBN 80-7183-225-1.

LUDÍKOVÁ, L. Vzdělávání hluchoslepých 3. Praha: Scientia, 2001. ISBN 80-7183-226-1.

NIELSENOVÁ, L. Učení zrakově postižených dětí v raném věku. 1. vydání. Praha: ISV: 1998. ISBN 80-85866-26-9.

OPATŘILOVÁ, D. Metody práce u jedinců s těžkým postižením a více vadami. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 146 s. 55-984A-2005 02/58 11/Pd. ISBN 80-210-3819-5.

PIPEKOVÁ, J. (ed.) Kapitoly ze speciální pedagogiky. 2. rozšířené a přepracované vydání. Brno: Paido, 2006, 330 s. ISBN 80-7315-120-0.

STRNADOVÁ, I. Resilience v rodinách dětí s autismem. In Speciální pedagogika, č.4, s.203 - 212. ISSN 1211-2720.

STRNADOVÁ, I. Rodiny osob s mentálním postižením. Současné směry ve výzkumu a možnosti speciálněpedagogické intervence.“ Praha.: UK, 2008. ISBN 978-80-7290-388-7.

ŠTĚRBOVÁ, D. a kol. Hluchoslepota – lidé s ní a kolem ní. 1. vyd. Olomouc: UP, 2005. ISBN 80-244-1244-6.

VÍTEK, J. Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie. Brno: Paido, 2007, ISBN 978-80-7315-154-6.

VÍTKOVÁ, M. Edukace žáků s těžkým postižením a více vadami. In Vítková, M. Integrativní školní (speciální) pedagogika. Základy, teorie, praxe. Brno: Paido, 2004, s. 152-174. ISBN 80-86633-22-5.

VÍTKOVÁ, M. (ed.). Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení. 1. vydání. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3.

DUNOVSKÝ, J., DYTRYCH, Z., MATĚJČEK, Z. a kol.: Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě. Praha: Avicenum, Grada, 1995.

+ aktuální studie, zahraniční materiály